

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 47
24 Nov.

Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet
Redaktör: J. B. GAUFFIN, Uppsala.

29 årg.
1912.

Den frälsta skaran.

Uppb. 7: 9—17.

errens apostel Johannes var förvisad till ön Patmos för Guds ord skull och för vittnesbördet om den korsfäste och uppståndne frälsaren. Här på Patmos fick aposteln mottaga härliga uppenbarelser om församlingens öden under den tid, som då var och om den, som skulle komma intill dagarnas ända. Han fick även i profetiska syner skåda de märkligare världshändelserna och jämväl blicka in i fullkomlighetens värld, den eviga, himmelska världen. En sådan profetisk syn omtalas i vår text för denna dag, och vi låta då honom själv berätta:

“Sedan fick jag se en stor skara, som ingen kunde räkna, en skara ur alla folkslag och stammar och folk och tungomål, stå inför tronen och inför Lammet. Och de voro klädda i vita, fotsida kläder och hade palmer i sina händer.” Av Johannes ord förstå vi, att han häpnade över de frälstas stora antal. Ingen kunde räkna dem. Så gripes han av deras skönhet. De äro ju klädda i himmelsk härlighet och renhet, och såsom tecken på att de segrat i all jordlivets nöd och strid buro de segerns palm i sina händer.

Men Johannes får icke blott se och häpna, han får även höra och lyssna i outsäglig hänförelse. Ty den frälsta skaran sjunger och jublar: *“Frälsningen tillhör vår Gud, honom som sitter på tronen, och Lammet.”* Med

denna sång ville de uttala sin innerliga tacksamhet till Gud och till frälsaren, Jesus Kristus, för att de blivit frälsta från synden och nu stodo förhärligade inför tronen och uppfyllda av en obeskrivlig salighet och lycka.

Men även änglaskarorna giva uttryck åt sin beundran över att frälsningens resultat kunnat varda så oändligen stort och härligt. De falla ned i tillbedjan inför Gud och uppstamma även de en lovsång till hans ära och säga: *"Amen. Lovet och pris-t och vis-he-en och tacksägelsen och äran och mak-ten och starkheten tillhör vår Gud i evigheters evigheter. Amen."* Aldrig förr hade Johannes hört en sådan sång, aldrig hade han kunnat ana någonting så härligt, som han nu får skåda och höra. Men han har sökt att skildra det för oss, på det att vi med innerlig längtan och kärlek och tro måtte omfatta vår frälsare, och så en gång själva få skåda och bliva delaktiga av den himmelska härlig-heten.

Johannes står där häpen och full av undran över vad han ser och hör. Då närmar sig honom en av himme-lens äldste och frågar: *"Dessa som äro klädda i de vita, fotsida kläderna, vilka äro de, och varifrån hava de kommit?"* På den frågan kunde aposteln icke giva något svar. Ty dessa ljusa va-relser vora så olika alla, han skådat här nere på jorden. Därför svarar han: *"Men Herre, du själv vet det"*. Då svarar honom den äldste: *"Dessa äro de, som komma ur den stora bedrövelsen och som hava tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod. Därför stå de in-för Guds tron och tjäna honom dag och natt i hans tempel. Och han, som sitter på tronen, skall slå upp sitt tabernakel över dem. De skola icke mer hungra och icke mer törsta, ej heller skall so-lens hetta eller eljes någon brännande hetta träffa dem. Ty Lammets som står mitt för tronen skall vara deras herde*

och leda dem till livets vattenkällor, och Gud skall avtorka alla tårar från deras ögon."

Dessa sköna, förhärligade männi-skor hade verkligen kommit från vår jord. Här nere hade de, liksom apo-steln själv, fått genomgå lidanden, nöd och förföljelser av alla slag; och det mest smärtsamma var, att de voro syndare. Men att de likväl nu kunde bära kläder, vitare än snö, det berodde därpå, att de tvagit dem i Lam-mets blod.

Här höra vi nu en utsago från den himmelska världen. Även för oss står vägen således öppen till den himmel-ska härligheten, till renhet, helighet och fullkomning, om vi två våra klä-der i Lammets blod. Huru går det till? Vi få i tron sluta oss till Jesus och bedja honom rena våra själar från synden i sitt heliga och dyra blod. Då klädas vi i den vita dräkten.

Här på jorden hade dessa heliga varit utsatta för frestelsernas och för-följelsernas hetta, men där i Guds himmel skulle den allsmäktige slå upp sitt tabernakel över dem. De skulle få bo i Guds hydda, i fadershemmets många ljuvliga boningar.

Här nere i världen hade de ofta stått rådvilla, ensamma och bortkomna, men där hemma skulle Jesus, Lam-met, vara dem nära såsom en trofast herde. Han skulle leda dem till livets vattenkällor och låta dem dricka av Guds fröjders ström. Här under jord-livet fingo de ofta känna smärta och fälla tårar över egna och andras syn-der, men däruppe gråter ingen. Gud skall avtorka alla tårar genom att utrota alla orsaker till sorg och smärta. Då är saligheten fullständig.

Det är utomordentligt skönt att emellanåt få läsa en text sådan som denna. Därigenom väckes i våra själar längtan efter renhet och frälsning från synden. Då få vi ock många ärenden till vår frälsare i bön. Vi få bedja

om rening i hans blod, bedja om att dö från synden och om att uppfyllas med Guds Ande, på det att vi en gång måtte av nåd få vara med i den frälsta skaran, som sjunger Guds och Lammets lov omkring tronen.

J. B. Gauffin.

Lydnad är bättre än offer.

Bocken stod i sitt snygga, rena stall och höll till godo med det saftiga grönfoder, som husets barn hade lagt för honom. Hans täta päls var glänsande svart, och han bar sitt huvud med de välformade hornen så stolt, som om han ansåg sig vara den vackraste av alla bockar i världen.

Denna bock var Rudolfs egendom — han hade fått den till skänks av sin far.

En dag berättade hans lärare i söndagskolan, huru gamla förbundets israeliter brukade giva Gud offer, och att de kristna hade ännu större orsak att giva Gud frivilliga gåvor.

Den lille gossen funderade på, vad han skulle kunna offra åt Gud. Nu var just den vackra bocken hans käraste egendom. Med stor beslutsamhet kom han till sin far med den enträgna bönen att få sälja sin bock och giva penningarna åt missionen.

“Gud vill inte ha din bock“, svarade fadern lugnt. “Vi äro nya förbundets barn, och Gud begär mera av oss än av israeliterna. Du har för resten en annan bock, som är dig ännu kärare, och om du vill utlämna den till offer, så räknar Gud det såsom tio gånger så stort.“

“En annan bock?“ Rudolf stod stel av förvåning. Och lilla Lena ropade: “Nej, Rudolf har ingen mer, pappa!“

“Nå ja, jag skall vid tillfälle fånga din bock, Rudolf“, sade fadern, “och då kan du själv få se, huru svårt det är att offra honom.“

“Ack, gör det snart, snälla pappa!“ ropade Rudolf ivrigt.

En timme senare stod Rudolf med röda kinder i vardagsrummet och stampade i golvet med fötterna. Han ville icke lyda sin mor, när hon förbjöd honom följa med granngossarna ut i skogen nu på kvällen, när det började bli mörkt. Då ropade hon på Rudolfs pappa.

Han kom och tog Rudolf vid öronen och sade: “Se så, nu har jag honom, din bock, min gosse! Offra honom nu kvickt, ty sådana offer behaga Gud väl.“

Då förstod Rudolf, vad hans far menade. Och han blev tyst och blek. Hans lille bock fick nu bli kvar i stallet, men den andra bocken, hans egensinne, har ännu ofta förorsakat honom möda och arbete. Huru är det med dig, min unge vän?

Från Finland.

Med många planscher.

III.

Forts. fr. föreg. n:r.

Den förening, som anordnat mötet, bildades för tjugofem år sedan och firade nu 25-årsjubileum. Men långt därförinnan hade i Finland funnits ett livligt intresse för söndagsskolan. Redan 1807 frambars söndagsskoleidén på ett prästmöte

i Åbo stad genom biskopen J. Tengström, som förordade saken hos sina ämbetsbröder. Och domkapitlet i Åbo begärde samma år uppgifter på söndagsskolorna i stiftets församlingar. Ett lärorikt, andligt intresse utanför ämbetstjänsten.

HELSINGFORS: ALLIANSKAPELLET.

Fältprosten Alf. Lönnroth

Fröken Viktoria Laurell

Söndagsskolföreningens första styrelseledamöter.

Men söndagsskolans uppgift på den tiden var delvis en annan än i våra dagar. Barnen kunde inte läsa i bok, inte kunde de heller räkna och skriva, och

deras föräldrar kunde inte heller lära dem, emedan de själva ingenting kunde i den vägen. Skolor för folkets barn funnos inte heller på landsbygden, varken

I HÖSTETID.

i Finland eller Sverige på den tiden. I den tidens söndagsskolor i vårt grannland fingo barnen lära sig känna bokstäverna, stava och läsa innantill. När de hade lärt den konsten, fingo de ta itu med katekesen och psalmboken.

Någon egentlig fart tog söndagsskolan dock ej i Finland, förrän under de andliga väckelserna i början på 1820-40-talen. Det var andliga vårdagar då med frambrutande nytt liv. Den man, som blev ett medel i Herrens hand att med kraft och framgång verka för söndagsskolan, var prästmannen Johan Fredrik Bergh, vilkens porträtt finnes intaget i Barnavännens föregående nummer. När han verkade som präst i Hartola socken, hörde han själv första gången Herrens kallelse till omvändelse. Medlet härför var en troende bonde. Men först sedan han blivit adjunkt i Kuopio kom han i beröring med de väckta i Savolax, och här övergick han helt på Herrens sida och slöt sig till de "väcktas" hänade och förföljda skara. Och mellan honom och de troendes ledare, Paavo Ruotsalainen, uppstod en varm vänskap.

År 1826 blev han kapellan i Nurmijärvi, och här grundade han söndagsskolor överallt i byarna. Det troende folket förstod han att intressera och sätta i verksamhet, och en lördagskväll i månaden samlade han lärarne till övningsmöten hemma hos sig. Förutom på folket inverkade han i hög grad på den studerande ungdomen, bjöd den in i sitt hem och försökte leda den in på livets väg. De troende studenterna voro ständiga gäster i hans prästgård, och han satte dem i evangelisk verksamhet både bland barn och äldre. Sedan han blivit redaktör för väckelse- och uppbyggelsestidningarna, vidgade sig hans verksamhet över hela Finland. Bergh dog såsom kyrkoherde i Rantasalmi 1866, då kyrkklockorna kallade menigheten samman omkring Guds ord Mikaelidagen. Oberäkneligt stor är betydelsen av Berghs arbete. Det tryckte sin prägel på söndagsskolverksamheten i Fin-

land. Den bröt väg och anvisade de linjer, som alltsedan blivit följda.

Berghs föredöme i söndagsskolarbetet följde sedan hans yngre broder, lektor J. I. Bergh. Andligt sinnade gymnasister använde han såsom söndagsskollärare, och när Kuopio nya stift inrättades, blev lektor Bergh en av dess ledamöter. Söndagsskolan fick i honom en duktig representant i stiftets högsta ämbetsverk. Genom honom blev broderns arbete känt av Aron Gustaf Borg. Se hans porträtt i föregående nummer.

Borg var först teologie professor vid universitetet i Helsingfors, tills han 1845 blev kyrkoherde i Limingo och 1857 kyrkoherde i Kuopio. Genom Borgs verksamhet blev söndagsskoleidén känd över hela Finland, och han intresserade sina ämbetsbröder att taga sig an söndagsskolan, dess lärare och barn.

Borg var outtröttlig i sitt arbete för söndagsskolan. Han utgav ett "Månadsblad för söndagsskolans lärare", "Bibeldord och trosläras huvudsatser", "Lägre avdelningens bok för Finlands söndagsskolor", "Frågor" till samma bok, "Bibelsk historia för söndagsskolor". Han bildade en kraftig söndagsskolförening i sin församling, och, när landet fick sitt första kyrkomöte 1876, inlämnade domprosten Borg ett förslag, "att mötet skulle hos Hans Kejsersliga Majestät utverka tillstånd till stiftandet av en gemensam söndagsskolförening för landets alla evangelisk-lutherska församlingar". Förslaget föll med 32 röster mot 40, varigenom saken föll för den gången. Detta nedslog icke Borg. Han hade profetisk blick och såg långt in i framtiden och hoppades, att den dagen en gång skulle gry, då vartenda ett av Finlands barn skulle komma till söndagsskolan.

Borg hade ett rikt och varmt hjärta. Var det någon, om än aldrig så ringa, som av kärlek till Jesus samlade barnen till söndagsskola, visst blev denne omfattad med kärlek och förtroende av domprosten Borg. Varje midsommardag inbjöd han till sitt hem i Kuopio över ett hundra

söndagsskollärare på middag. Det var fäst och högtidsstunder för lärarne. Borg dog den 28 juli 1883.

De, som närmast fortsatte Borgs verksamhet och upptogo hans mantel i söndagsskolarbetet, voro prosten i S:t Michel, Bernhard Sarlin, och kyrkoherden i Helsingfors, assessorn A. V. Lyra. Den förra utgav en kateketisk handbok för söndagsskollärare och verkade med hänförelse för saken, så långt hans krafter räckte till. Den senare var en för söndagsskolan hängiven och framstående måls-

man, som i vida kretsar gjorde sitt inflytande gällande för dess framgång.

Slutligen hade tanken, som av Borg kastats ut bland söndagsskolvännerna i landet, mognat, och år 1886 den 16 maj, hölls ett möte i Helsingfors för att bilda en söndagsskolförening, som skulle omfatta hela Finland. En kommitté valdes, och i den insattes till en början herr E. av Forselles, pastor A. Lönnroth, fröken Hilda Granstedt och fru Zelma Lindh samt assessorn A. V. Lyra.

(Forts.)

I höstetid.

Med teckning.

Lär mig, o skog, att vissna glad
Och tänka: trots det gula blad,
En bättre vår dock stundar,
Då livets träd skall härligt stå
Och sina djupa rötter slå
I evighetens hundar.

Du fågelflock, som nyss jag såg
Fly bort från nordens frusna våg
Till obekanta stränder,
Ack, lär mig du från snö och is
Fly till ett evigt paradys,
Vars sol ej återvänder!

Du fjäril, som begrovs i snön,
Lär mig, att livet gror i lön,
Förr'n det mot ljuset svingar;
Att stoftet, som i jorden bor,
Får bida där på skönhet stor,
På gyllne purpurvingar!

(Från danskan.)

Bibelläsning

eller vad står det i nästa söndags text?

Veckan 25 Nov.—1 Dec. 1912.

- M. 25. Jes. 11: 1—9. Kristus och hans rikes härlighet.
T. 26. v. 1—2. Kristi person och hans egenskaper.
O. 27. v. 3—4. Hans dömande och frälsande verksamhet.
T. 28. v. 5—8. Naturens förbannelse borta ur Kristi rike.
F. 29. v. 9—. Herrens fruktan allmän på jorden.
L. 30. Rom. 8: 19—22. Naturen bidar Kristi rikes uppenbarelse.
S. 1. Rom. 8: 23. Varje troende bidar detta rikes upprättande.

Söndagsskoltext för den 1 December.

1 Sönd. i Advent.

Kristus och hans rikes
härlighet.

Jes. 11: 1—9.

Minnesvers: Matt. 12: 20, 21. Ett krossat rör skall han icke sönderbryta, och en rykande veke skall han icke ut-säcka, till dess han har fört domen till seger; och på hans namn skola hedningarna hoppas.

TIDNINGEN EXPEDIERAS FRÅN
EVENSKA MISSIONSFÖRBUNDETS EXP.
STOCKHOLM G.

KRING GRANEN och BRASAN.

Barnavännens julnummer.

Utkommer de första dagarna i November med sin tjuguffjärde årgång. Med sitt goda innehåll av evangeliska uppsatser, berättelser och sånger och sin fina utstyrelse har *Kring Granen och Brasan* blivit en kär och efterlängtd vänn för barnen i hem och söndagsskolor, för varje år allt mera välkommen. Och då denna jultidning numera är ett *Svenska Missionsförbundets* organ liksom *Barnavännen*, bedja vi dess predikanter och församlingsföreståndare och dess talrika söndagsskollärarekår att de behjarta denna omständighet vid val av jultidning för söndagsskolorna. Hjälpen oss, bröder och systrar, att få *Kring Granen* och *Brasan* till varje barn i våra söndagsskolor, till varje hem, på det att barnen måtte få en god jultidning att läsa i, och på det att *Svenska Missionsförbundet* måtte få glädje och ekonomisk hjälp av denna tidning såsom av *Barnavännen*. Hjälpen oss att bedja och arbeta för *Kring Granen* och *Brasan*! Just nu är rätta tiden.

Kring Granen och Brasan 1912 innehåller:

- Titelplanch.** Nu tända vi granen. Akvarell av fru Gerda Tirén. Text av Elin Nordin.
- Vi vilja se Jesus.** Julbeträktelse av J. B. Gauffin med vignett av fru Jenny Nyström-Stoopendaal.
- Julgästen.** Berättelse av Cornelia Levelzow med teckningar av Jenny Nyström-Stoopendaal.
- Nanna.** Berättelse av J. B. Gauffin med teckningar av Gerda Tirén.
- Hon dugde ändå.** Berättelse av Alfred Smedberg med teckningar av Jenny Nyström-Stoopendaal.
- Bordsbönen.** Akvarell av Gerda Tirén. Text av Aug. Bohman.
- När Linnean blev skogens drottning.** Två akvareller av Elsa Hagström-Ericsson. Text av Elin Nordin.
- Från världens hjärta.** Efter Gösta Raquette och John Törnkvist, med många bilder.
- Till vår lärare.** Poem av fru Julia Stadius. Att läsas av ett barn vid julfästen.
- Plats.** Berättelse av Amanda Sevaldsen med teckningar av Gerda Tirén.
- Brev från Farbror Barnavän.** Med vignett.
- Sverker och Brita.** Akvarell av Elsa Hagström-Ericsson. Text av J. B. Gauffin.

KRING GRANEN OCH BRASAN

tryckes i 16 stora sidor och är således en mycket innehållsrik tidning för barnen, kostar bara 25 öre i bokhandeln. Till våra kommissionärer och till söndagsskolorna lämnas 40 % rabatt och vart 11:te ex. gratis vid rekvisition av minst 10 ex. på en hand hos **J. B. Gauffins förlag, Uppsala.**

En jultidning för bara 10 öre.

Nya, alldeles fina ex. av *Kring Granen och Brasan* av årgång 1906 finnas och kan rekvireras för 10 öre ex., då minst 10 ex. tagas under en adress från **J. B. Gauffins förlag, Uppsala.**

Det bästa och billigaste sättet att rekvirera tidningen är genom *postanvisning*. På denna kan allt skrivas, som behöver skrivas vid rekvisition. Vi bedja våra vänner behjarta detta, emedan vi då kunna sända tidningen som utgivarekorsband, vilket blir billigare. Missionen får därigenom större behållning. Följer ej betalning vid rekvisitionen, uttages denna genom postförskott eller järnvägsefterkrav. Rekvirera skyndsammast och skriv tydligt namn och adress.

Uppsala i Oktober 1912.

J. B. Gauffin.